

Bruxelles, 16.12.2016
COM(2016) 872 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

**de evaluare a punerii în aplicare a măsurilor menționate la articolul 25 din Directiva
2011/93/UE din 13 decembrie 2011 privind combaterea abuzului sexual asupra copiilor,
a exploatării sexuale a copiilor și a pornografiei infantile**

Cuprins

1.	INTRODUCERE	3
1.1.	Obiectivele și domeniul de aplicare ale articolului 25	3
1.2.	Obiectivul prezentului raport și metodologia	6
2.	MĂSURI DE TRANSPUNERE	7
2.1.	Eliminarea [articolul 25 alineatul (1)]	7
2.1.1.	Conținutul găzduit pe teritoriul unui stat membru	7
2.1.2.	Conținutul găzduit în afara teritoriului unui stat membru	9
2.2.	Blocarea [articolul 25 alineatul (2)]	10
3.	CONCLUZII ȘI ETAPE URMĂTOARE	13

1. INTRODUCERE

Internetul a adus cu sine o amplificare dramatică a cazurilor de abuz sexual asupra copiilor, în sensul că:

- facilitează partajarea de materiale înfățișând abuzuri sexuale asupra copiilor, oferind o varietate de canale de distribuție precum pagini web, rețele *peer-to-peer*, mijloace de comunicare sociale, aviziere, grupuri informative, comunicare pe internet în timp real (*relay chat*) și platforme de partajare de fotografii, printre multe altele. În plus, partajarea este facilitată de accesul la o comunitate mondială de persoane cu preocupări similare, ceea ce reprezintă o sursă de cerere puternică și de sprijin reciproc considerabil;
- acesta asigură mijloace tehnice și măsuri de securitate care pot facilita anonimatul¹;
- ca o consecință a cererii puternice de materiale cu abuzuri sexuale asupra copiilor, aceștia riscă în continuare să devină victime, în condițiile în care anonimatul poate să obstrucționeze anchetarea și urmărirea penală a acestor infracțiuni și
- noile materiale care conțin abuzuri sexuale asupra copiilor au devenit monedă de schimb. Pentru a obține și a-și păstra accesul la forumuri, participanții sunt de cele mai multe ori obligați să transmită materiale noi în mod regulat, ceea ce încurajează comiterea de abuzuri sexuale asupra copiilor.

Abuzul sexual asupra copiilor practicat în mediul online este o infracțiune abjectă, cu consecințe pe termen lung pentru victimele sale. Dauna se produce nu doar atunci când abuzul este efectiv înregistrat sau fotografiat, ci ori de câte ori imaginile și înregistrările video sunt publicate, distribuite și vizualizate. Pentru victime, realizarea faptului că imaginile și clipurile video în care sunt abuzați sunt disponibile undeva pe internet și a faptului că ar putea chiar intra în contact cu o persoană care a văzut acel material reprezintă o sursă majoră de traume și noi suferințe.

Există indicii potrivit cărora vârsta medie a victimelor abuzului sexual asupra copiilor este în scădere constantă: potrivit Asociației internaționale a liniilor telefonice de urgență (INHOPE)², circa 70 % dintre victimele din rapoartele pe care liniile de urgență INHOPE le-au procesat în 2014 par să fi fost persoane aflate la prepubertate³. The Internet Watch Foundation (IWF) a emis cifre similare în 2015, adăugând faptul 3 % dintre victime păreau a fi copii cu vârsta de doi ani sau mai puțin, iar o treime din imagini înfățișau copii care erau violați sau torturați sexual⁴.

1.1. Obiectivele și domeniul de aplicare ale articolului 25

Obiectivul principal al articolului 25 din directivă⁵ este să limiteze disponibilitatea pornografiei infantile⁶. Aceste dispoziții au fost introduse inițial odată cu directiva deoarece nu erau incluse în principalele instrumente legislative în domeniu, adică:

¹ de ex. the Onion Router (www.torproject.org).

² <http://www.inhope.org/>

³ <http://www.inhope.org/tns/resources/statistics-and-infographics/statistics-and-infographics-2014.aspx>

⁴ <https://www.iwf.org.uk/accountability/annual-reports/2015-annual-report>

⁵ Directiva 2011/93/UE din 13 decembrie 2011 privind combaterea abuzului sexual asupra copiilor, a exploatării sexuale a copiilor și a pornografiei infantile. Articolul 25 din directivă se referă la „măsuri împotriva paginilor de Internet care conțin sau difuzează pornografie infantilă”.

⁶ Astfel cum este definită la articolul 2 litera (c) din directivă.

- decizia-cadru⁷ pe care directiva o înlocuiește;
- Convenția din 2007 a Consiliului Europei privind protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și a abuzurilor sexuale, din care s-a inspirat directiva în alte domenii sau
- Decizia Consiliului privind combaterea pornografiei infantile pe internet⁸, unul dintre primele instrumente juridice de la nivelul UE care a abordat pornografia infantilă.

Articolul 25 reprezintă una dintr-o serie de dispoziții ale directivei menite să faciliteze prevenția și să atenueze victimizarea secundară. Împreună cu dispozițiile privind urmărirea penală a infracțiunilor și protecția victimelor, acestea fac parte dintr-o abordare holistă menită să abordeze în mod eficace abuzul sexual asupra copiilor, exploatarea sexuală a copiilor și pornografia infantilă.

Articolul 25 are următorul conținut⁹:

*1. Statele membre iau măsurile necesare pentru a **asigura eliminarea promptă a paginilor de Internet care conțin sau difuzează pornografie infantilă** găzduite pe teritoriul lor și pentru a **depune eforturi** pentru a obține eliminarea unor astfel de pagini găzduite în afara teritoriului lor.*

*2. Statele membre pot lua măsuri de **blocare a accesului** utilizatorilor de Internet de pe teritoriile lor la paginile de Internet care conțin sau difuzează pornografie infantilă. Aceste măsuri trebuie să fie instituite prin proceduri transparente și să ofere **garanții** corespunzătoare, în special pentru a asigura faptul că restricția se limitează la ceea ce este necesar și proporțional și că utilizatorii sunt informați asupra motivelor restricției. Aceste garanții includ, de asemenea, posibilitatea recurgerii la o cale de atac în instanță.*

Prin urmare, directiva:

- obligă statele membre să **elimine** cu promptitudine materialul de pe paginile de Internet găzduite pe teritoriul acestora;
- le obligă să **depună eforturi pentru a asigura eliminarea** materialului de pe paginile de Internet găzduite în alte părți; și
- oferă **posibilitatea de blocare a accesului** utilizatorilor la pornografie infantilă pe teritoriul acestora, sub rezerva unui număr de **garanții**.

Este important de remarcat faptul că articolul 25 se referă la „măsuri” care pot să nu implice neapărat legislație. După cum reiese din considerentul 47 al directivei:

„...Măsurile întreprinse de statele membre în conformitate cu prezenta directivă în scopul de a elimina sau, după caz, de a bloca paginile de Internet care conțin pornografie infantilă s-ar putea baza pe diverse tipuri de măsuri publice, cum ar fi măsuri de ordin legislativ, nelegislativ, judiciar și altele. În acest context, prezenta directivă nu aduce atingere măsurilor voluntare luate de industria

⁷ Decizia-cadru 2004/68/JAI a Consiliului din 22 decembrie 2003 privind combaterea exploatării sexuale a copiilor și a pornografiei infantile.

⁸ Decizia 2000/375/JAI a Consiliului din 29 mai 2000 privind combaterea pornografiei infantile pe Internet.

⁹ A se vedea, de asemenea, considerentele 46 și 47 ale directivei referitoare la măsurile menționate la articolul 25.

internetului pentru a preveni utilizarea abuzivă a serviciilor sale, nici sprijinului pentru astfel de acțiuni oferit de statele membre...”

Prin urmare, se consideră că măsurile fără caracter legislativ transpun directiva în mod satisfăcător în cazul în care permit realizarea în practică a rezultatelor menționate la articolul 25.

Cooperarea dintre sectorul privat, inclusiv industria și societatea civilă, și autoritățile publice, inclusiv autoritățile de aplicare a legii (AAL) și sistemul judiciar, este esențială pentru punerea în aplicare a măsurilor prevăzute la articolul 25 și pentru combaterea eficientă a diseminării online de materiale conținând abuzuri sexuale.

Părțile implicate în limitarea disponibilității online a materialelor pornografice cu minori sunt:

- **furnizorii de servicii ale societății informaționale (FSSI)**, inclusiv furnizorii de acces, de găzduire și de platforme online. Întrucât infractorii folosesc în mod abuziv serviciile și infrastructura pe care acestea o oferă, FSSI sunt cei mai în măsură să coopereze pentru punerea în aplicare a articolului 25. De exemplu, furnizorii de servicii de găzduire au în cele din urmă capacitatea de a elimina materialul găzduit pe serverele lor, iar furnizorii de acces, cum ar fi furnizorii de servicii de internet (ISP), pot bloca accesul;
- **utilizatorii de Internet**, care pot întâlni (cu sau fără intenție) materiale online care conțin abuzuri sexuale asupra copiilor și care decid să le raporteze direct către FSSI, dacă există tehnologia necesară în acest sens, de exemplu prin butonul de „raportare abuz” de pe pagina de internet sau din browser. De asemenea, utilizatorii pot să raporteze la o linie telefonică de urgență dedicată gestionată de o organizație a societății civile sau la AAL responsabilă;
- **linii telefonice de urgență dedicate**, gestionate de obicei de un ONG sau o asociație a FSSI sau de societăți media, care permit raportarea anonimă din partea utilizatorilor care ar putea să nu găsească confortabilă raportarea la poliție sau care nu pot sau nu doresc să raporteze direct către FSSI. În multe cazuri, raportările primite într-o țară se referă la materiale găzduite de furnizori într-o altă țară. Eliminarea acestor materiale necesită cooperare internațională, pe care INHOPE o facilitează;
- **autoritățile de aplicare a legii**, a căror sarcină este ușurată de raportările transmise de liniile telefonice de urgență și în mod direct de către utilizatorii de Internet. În plus, acestea fac schimb reciproc de rapoarte în Europa (direct și prin intermediul Europol și prin propriul său Centru european de combatere a criminalității informatice)¹⁰ și în afara Europei (prin Interpol)¹¹ și
- **sistemul judiciar**, care asigură aplicarea legii în fiecare stat membru. În unele țări, sunt necesare hotărâri judecătorești pentru a elimina sau bloca anumite materiale. Eurojust¹² ajută la coordonarea cooperării judiciare în materie penală la nivelul statelor membre.

¹⁰ <https://www.europol.europa.eu/ec3>

¹¹ <http://www.interpol.int/Crime-areas/Crimes-against-children/Crimes-against-children>

¹² <http://www.eurojust.europa.eu/>

1.2. Obiectivul prezentului raport și metodologia

Articolul 27 din directivă impune statelor membre¹³ să pună în aplicare actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma directivei și să le comunice Comisiei până la 18 decembrie 2013.

Prezentul raport răspunde cerinței prevăzute la articolul 28 alineatul (2) din directivă, potrivit căreia Comisia trebuie să prezinte Parlamentului European și Consiliului un raport de evaluare a gradului de punere în aplicare a măsurilor menționate la articolul 25 din directivă¹⁴. Raportul își propune să ofere o imagine de ansamblu concisă dar informativă a principalelor măsuri de transpunere adoptate de statele membre.

Până la termenul limită de transpunere, numai 12 state membre au notificat Comisiei că au finalizat transpunerea directivei. Prin urmare, împotriva celorlalte state membre Comisia a inițiat acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor pentru necomunicarea măsurilor naționale de transpunere: **BE, BG, IE, EL, ES, IT, CY, LT, HU, MT, NL, PT, RO, SI** și **UK**¹⁵. Toate aceste acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor au fost închise până la 8 decembrie 2016. Întârzierea adoptării și a notificării măsurilor naționale de transpunere au întârziat analiza Comisiei și publicarea rapoartelor de transpunere.

Descrierea și analiza cuprinse în prezentul raport se bazează pe informațiile furnizate de statele membre până la 1 noiembrie 2016. Notificările primite după această dată nu au fost luate în considerare. Dincolo de problemele identificate în acest raport, pot exista în continuare atât noi provocări în ceea ce privește transpunerea și neraportarea altor dispoziții Comisiei, cât și noi evoluții legislative și nelegislative. Prin urmare, prezentul raport nu împiedică Comisia să evalueze în continuare anumite dispoziții, să continue să sprijine statele membre în transpunerea și punerea în aplicare a articolul 25.

¹³ În continuare, prin „state membre” sau „toate statele membre” se înțelege statele membre vizate de directivă (adică toate statele membre ale UE, cu excepția Danemarcei). În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul 22 privind poziția Danemarcei, Danemarca nu a luat parte la adoptarea directivei, și nici directiva nu aplică acesteia. Cu toate acestea, Decizia-cadru 2004/68/JAI a Consiliului continuă să fie aplicabilă și obligatorie pentru Danemarca. În conformitate cu articolul 3 din Protocolul 21 privind poziția Regatului Unit și a Irlandei, ambele țări au participat la adoptarea directivei și sunt obligate să o respecte.

¹⁴ În conformitate cu articolul 28 alineatul (1) din directivă, măsura în care statele membre au luat măsurile necesare pentru a se conforma directivei este evaluată într-un raport separat (COM (2016) 871), publicat împreună cu acesta.

¹⁵ În prezentul document, statele membre sunt abbreviate conform următoarelor reguli:
<http://publications.europa.eu/code/ro/ro-370100.htm>

2. MĂSURI DE TRANSPUNERE

2.1. Eliminarea [articolul 25 alineatul (1)]

2.1.1. Conținutul găzduit pe teritoriul unui stat membru

Statele membre au adoptat două tipuri de măsuri pentru a asigura eliminarea promptă a paginilor de Internet care conțin sau difuzează pornografie infantilă găzduite pe teritoriul unui stat membru: măsuri bazate pe Directiva 2000/31/CE¹⁶ (Directiva privind comerțul electronic), și măsuri bazate pe dreptul penal intern.

1. Măsuri bazate pe Directiva privind comerțul electronic

Directiva privind comerțul electronic definește limitările privind răspunderea furnizorilor de servicii de Internet care acționează ca intermediari în cazul serviciilor de simplă transmitere, de stocare tip *caching* și de găzduire. În special, un furnizor de servicii de găzduire nu poate fi tras la răspundere dacă¹⁷:

- a. nu cunoaște și nici nu controlează informațiile transmise sau stocate, și
- b. trebuie să acționeze rapid pentru înlăturarea informațiilor în cauză sau pentru blocarea accesului la acestea de îndată ce ia cunoștință sau își dă seama de caracterul ilicit al acestor activități.

Aceste dispoziții constituie baza elaborării unor **proceduri de notificare și retragere** pentru conținut ilicit. În ceea ce privește materialele conținând abuzuri sexuale asupra copiilor, aceste proceduri iau forma unor mecanisme gestionate de către părțile interesate și menite să identifice informațiile ilicite găzduite în rețea și să faciliteze eliminarea rapidă a acestora.

Statele membre au pus în aplicare proceduri de notificare și retragere prin linii telefonice de urgență la nivel național, la care utilizatorii de Internet pot raporta materiale cu abuzuri sexuale asupra copiilor pe care le găsesc online. INHOPE este organizația umbrelă pentru liniile telefonice de urgență. Sprijinită de programul Safer Internet al Comisiei Europene¹⁸, iar din 2014 de Mecanismul pentru interconectarea Europei¹⁹, aceasta reprezintă în prezent o rețea de 51 de linii telefonice de urgență în 45 de țări, inclusiv toate statele membre ale UE.

Liniile de urgență au încheiat memorandumuri de înțelegere cu AAL naționale corespunzătoare, care stabilesc proceduri pentru tratarea rapoartelor primite de la utilizatorii de Internet. Diferitele proceduri de operare includ, în general, următoarele acțiuni comune pentru conținutul găzduit în statele membre:

1) Determinarea locației de găzduire.

O linie telefonică de urgență primește o raportare a unui utilizator pe Internet asupra unei adrese web (URL) cu un posibil material conținând abuzuri sexuale asupra copiilor și stabilește țara în care este găzduit materialul. În unele cazuri, linia de urgență primește raportarea de la un alt membru al rețelei INHOPE, care a stabilit deja că locația de găzduire se află în țara liniei de urgență în cauză.

¹⁶ Directiva 2000/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2000 privind anumite aspecte juridice ale serviciilor societății informaționale, în special ale comerțului electronic, pe piața internă (directiva privind comerțul electronic). Ultimul raport de punere în aplicare a fost publicat în 2012: http://ec.europa.eu/internal_market/e-commerce/docs/communication2012/SEC2011_1641_en.pdf

¹⁷ Articolul 14 din Directiva privind comerțul electronic.

¹⁸ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/safer-internet-better-internet-kids>

¹⁹ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/connecting-europe-facility>

2) Analizarea conținutului.

Dacă materialul este găzduit în țara respectivă, linia telefonică de urgență stabilește dacă adresa URL a mai fost raportată anterior. În caz afirmativ, raportarea se ignoră. În caz contrar, linia de urgență analizează imaginile și înregistrările video prezente pe URL și stabilește dacă acestea sunt cunoscute sau nu și dacă ar putea fi ilegale sau nu în țara respectivă.

3) Informarea furnizorului de servicii de găzduire.

Linia de urgență transmite mai departe raportarea și analizele către AAL naționale. În funcție de memorandumul de înțelegere, furnizorul de servicii de găzduire este ulterior informat:

- de linia telefonică de urgență, după ce autoritatea de aplicare a legii a convenit că materialul poate fi retras, asigurându-se că acest lucru nu afectează o anchetă în curs [**AT, CZ, DE** (linii de urgență ECO și FSM), **FR, HU, LU, LV, NL, PL, PT, RO, SE** și **UK**]. Timpul între prima informare a AAL de către linia telefonică de urgență și comunicarea dintre aceasta din urmă și furnizorul de servicii de găzduire variază în funcție de procedurile convenite între linia de urgență și AAL din fiecare stat membru. În orice caz, AAL (în locul liniei de urgență sau în plus față de aceasta) poate alege să informeze furnizorul de servicii de găzduire dacă circumstanțele o impun.
- numai de către AAL. În **BG, DE** (linia de urgență Jugendschutz), **EE, EL, FI, MT, SI** și **SK**, AAL comunică cu furnizorul de servicii de găzduire, în vreme ce linia de urgență monitorizează eliminarea efectivă a conținutului.

În **CY** și **HR**, pentru a solicita eliminarea materialului este necesară o hotărâre judecătorească. În ambele țări, accesul la pagina de Internet este blocat temporar până când se obține decizia judecătorească.

După ce i s-a adus la cunoștință existența unor materiale ilicite pe serverele sale, furnizorul de servicii de găzduire poate fi tras la răspundere dacă nu le elimină, în conformitate cu legile naționale de punere în aplicare. Singura limită la atribuirea răspunderii este scutirea de răspundere în temeiul Directivei privind comerțul electronic, pusă în aplicare de statele membre (a se vedea mai sus).

La momentul redactării prezentului raport, majoritatea statelor membre au linii de urgență capabile să evalueze conținutul raportat pentru a pune în aplicare proceduri de notificare și retragere, cu excepția **BE, ES** și **IT**:

- **BE** a notificat legislația recent adoptată care permite unei linii telefonice de urgență INHOPE să opereze în țară și să trateze raportări în conformitate cu procedura generală descrisă mai sus. La momentul redactării, poliția și sistemul judiciar din Belgia negociau cu linia telefonică de urgență un memorandum de înțelegere și protocoalele de funcționare.
- Situația din **ES** necesită o examinare mai atentă în ceea ce privește linia telefonică de urgență.
- **IT** are două linii de urgență INHOPE, însă legislația actuală nu le permite să verifice conținutul raportărilor primite de la utilizatorii de internet sau de la alte linii de urgență. De aceea, acestea pur și simplu transmit mai departe raportările către AAL (Centrul național de combatere a pornografiei infantile online, CNCPO), fără să verifice conținutul.

2. Măsuri bazate pe dreptul penal intern

Statele membre au notificat două tipuri de dispoziții de drept penal care permit, de asemenea, eliminarea conținutului ilegal găzduit pe teritoriul lor:

- a. dispoziții generale care permit confiscarea materialelor relevante pentru procedurile penale, de exemplu materialul utilizat în comiterea unei infracțiuni: **AT, CZ, HU, IT, LU, NL, SE și SK**; și
- b. dispoziții specifice privind eliminarea materialelor de pornografie infantilă: **CY, EE, EL, ES, SE și UK (Gibraltar)**.

Legislația din **CZ, EL, HU și UK (Gibraltar)** face trimitere explicită la cerința eliminării prompte: „fără întârzieri nejustificate” (**CZ**), „executată imediat” (**EL**), „în termen de 12 ore” (**HU**) sau „eliminare promptă” (**UK (Gibraltar)**).

Alte state membre transpun această cerință prin procedurile de notificare și retragere descrise mai sus, care pot conduce la situații în care canalele de drept penal să fie utilizate doar în mod marginal pentru a trata cazul în care mecanismele de notificare și retragere întâmpină dificultăți (de ex., pentru lipsa de cooperare din partea furnizorului de servicii de găzduire) sau dacă materialul este legat de o anchetă penală în curs de desfășurare. În statele membre, fără mecanisme funcționale de notificare și retragere sau în cazul în care dreptul penal nu precizează eliminarea promptă, sunt necesare mai multe informații cu privire la măsurile luate pentru transpunerea acestei cerințe.

2.1.2. Conținutul găzduit în afara teritoriului unui stat membru

Toate statele membre cu excepția **BE, ES și IT** au transpus această dispoziție printr-o linie telefonică de urgență complet operațională (adică o linie de urgență autorizată să evalueze materialul) și prin următoarea procedură de operare pentru a depune eforturi în vederea eliminării conținutului găzduit în afara teritoriului lor:

- 1) odată ce operatorii liniei de urgență pe care a primit raportarea stabilesc că locația de găzduire se află în afara statului membru, aceștia verifică dacă există o linie de urgență INHOPE operațională în țara de găzduire;
- 2) în cazul în care țara de găzduire are o linie de urgență INHOPE, raportarea îi este trimisă acesteia prin intermediul sistemului intern de schimb de informații INHOPE, astfel încât aceasta să poată procesa raportarea în conformitate cu procedura națională aplicabilă conținutului găzduit în țara respectivă;
- 3) în cazul în care țara de găzduire nu are o linie de urgență INHOPE, raportarea este trimisă către AAL a țării în care a fost primită, care o transmite mai departe, de obicei prin Europol sau Interpol, către AAL a țării gazdă.

Cu toate că procedurile de la nivelul liniilor de urgență urmează, în general, un model similar, există unele particularități în funcție de ceea ce s-a convenit între linia de urgență și AAL. De exemplu, unele linii de urgență (de ex., în **DE, LT și LV**) notifică furnizorul de servicii de găzduire din străinătate dacă nu s-a întreprins nicio acțiune după un anumit timp. Unele linii de urgență (de ex., în **AT, CZ, DE, FR, LU, MT**) informează AAL din țara lor atunci când transmit mai departe o raportare către o linie de urgență din altă țară, în vreme ce altele (de ex., în **HU, NL, PL, SE și UK**) nu procedează astfel, în general. În fine, dacă nu există nicio linie de urgență INHOPE în țara de găzduire, unele linii de urgență (de ex., în **EE, LU și UK**) contactează liniile de urgență non-INHOPE de acolo, dacă există.

Statele membre care nu dispun de o linie de urgență complet operațională (**BE, ES și IT**) transpun această dispoziție prin efectuarea schimbului de informații, de obicei prin

intermediul Europol sau Interpol, între AAL din țara de proveniență a raportării și cea a țării în care este găzduit materialul. În acest caz, sunt necesare mai multe informații cu privire la transpunerea dispoziției prin intermediul acestui mecanism, mai ales în legătură cu cazurile în care paginile web găzduite în străinătate nu sunt legate de niciun proces penal în statul membru respectiv și nu fac obiectul niciunei cereri de asistență judiciară reciprocă (AJR).

În ceea ce privește promptitudinea și eficacitatea eliminării prin intermediul liniilor de urgență, potrivit datelor proprii, 93 % din materialele cu abuzuri sexuale asupra copiilor procesate de către liniile de urgență în Europa și 91 % din materialele procesate de liniile de urgență la nivel mondial au fost eliminate de la accesul publicului la internet mai puțin de 72 de ore²⁰.

2.2. Blocarea [articolul 25 alineatul (2)]

Aproape jumătate dintre statele membre (**BG, CY, CZ, EL, ES, FI, FR, HU, IE, IT, MT, PT, SE** și **UK**) au ales să aplice măsuri de blocare opționale în temeiul articolului 25 alineatul (2). Varietatea măsurilor reflectă formularea considerentului 47 din directivă (măsuri legislative, nelegislative, judiciare sau de altă natură, inclusiv măsuri voluntare luate de industria internetului).

O modalitate de a clasifica măsurile depinde de faptul dacă este necesar o hotărâre judecătorească pentru a bloca un site web. O hotărâre judecătorească:

- este necesară în **EL, ES** și **HU**;
- nu este obligatorie în
 - **CY, FR, IT** și **PT**, unde ISP-urile sunt obligate de lege să se conformeze cererii autorităților (adică, AAL sau autoritatea națională de reglementare) de a bloca site-ul; și
 - **BG, CZ, IE, FI, MT, SE** și **UK**, unde ISP-urile nu sunt în mod explicit obligate să se conformeze cerinței autorităților, ci o fac în mod voluntar.

La implementarea măsurilor de blocare, sunt utilizate în mod obișnuit listele negre ale site-urilor web care conțin sau difuzează pornografie infantilă. În mod normal, listele negre sunt întocmite de către autoritățile naționale (adică AAL sau autoritatea de reglementare) și transmise ISP-urilor. Unele state membre (**EL, HU, IT, FI** și **FR**) au notificat legislația care reglementează acest proces.

BG utilizează „Worst of List” a Interpol,²¹ în vreme ce **UK** folosește lista URL a IWF²². De asemenea, ISP-urile din **CZ** folosesc lista IWF ca bază de autoreglementare.

Informațiile primite de la statele membre nu au fost, în general, concludente în ceea ce privește numărul de pagini web incluse pe listele de blocare sau numărul de încercări blocate.

Directiva impune ca măsurile luate pentru a bloca accesul la site-urile care conțin sau difuzează pornografie infantilă să prevadă proceduri transparente și garanții adecvate. Considerentul 47 precizează că:

²⁰http://www.inhope.org/Libraries/Statistics_Infographics_2014/INHOPE_stats_infographics_for_2014.sflb.ashx

²¹<https://www.interpol.int/Crime-areas/Crimes-against-children/Access-blocking/The-INTERPOL-%22Worst-of%22-list>

²² <https://www.iwf.org.uk/members/member-policies/url-list/blocking-faqs#WhatistheIWFURLlist>

Indiferent de temeiul sau metoda alese pentru luarea măsurilor, statele membre ar trebui să se asigure că oferă utilizatorilor și furnizorilor de servicii un nivel corespunzător de securitate juridică și previzibilitate. Tot în vederea eliminării și blocării conținuturilor cu abuzuri asupra copilului, ar trebui să se stabilească și consolideze cooperarea între autoritățile publice, în special pentru a asigura liste naționale, cât mai complete posibil, ale paginilor de Internet care conțin materiale cu pornografie infantilă și pentru a evita suprapunerea activităților. Orice astfel de acțiuni trebuie să țină seama de drepturile utilizatorilor finali, să fie conforme cu procedurile juridice și judiciare existente și să respecte Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene.

Concret, articolul 25 alineatul (2) se referă la următoarele cerințe:

1. proceduri transparente;
2. limitări la ceea ce este necesar și proporțional;
3. informarea utilizatorilor asupra motivelor restricției; și
4. posibilitatea recurgerii la o cale de atac în instanță.

Statele membre care au optat să transpună această dispoziție au făcut-o prin introducerea unei varietăți de proceduri transparente și de garanții:

- în **EL**, Comisia Elenă pentru Poștă și Telecomunicații transmite hotărârile autorităților competente către furnizorii de servicii de acces la Internet și dispune blocarea imediată a conținutului și furnizarea de informații relevante către utilizatori. Proprietarul paginii web poate contesta hotărârea în instanță, în termen de două luni;
- în **ES**, în cursul procedurilor penale, judecătorul poate dispune ca măsură de precauție închiderea unui site web care conține pornografie infantilă, printr-o hotărâre care poate fi contestată. Furnizorul de servicii este obligat să furnizeze clienților informațiile necesare;
- în **FI**, poliția poate întocmi, menține și actualiza o listă a site-urilor care conțin pornografie infantilă. Atunci când se blochează un site web, poliția trebuie să emită o declarație în care să prezinte motivele blocării, motive care trebuie enunțate ori de câte ori se blochează accesul la un site. Deciziile poliției de a adăuga un site pe lista site-urilor blocate pot fi atacate la o instanță administrativă;
- în **FR**, furnizorii de Internet trebuie să blocheze accesul la adresele de Internet în cauză în termen de 24 de ore. Lista site-urilor web este revizuită de o persoană calificată din partea Comisiei Naționale de Informatică și Libertăți. Utilizatorii care încearcă să acceseze serviciul la care accesul este refuzat sunt redirecționați către o adresă de informare a Ministerului Afacerilor Interne, care precizează motivele refuzului accesului și procedurile de atac disponibile în fața instanței administrative;
- în **HU**, accesul poate fi blocat temporar sau permanent. Solicitățile sunt primite de către Ministerul de Justiție și, după caz, sunt transmise Tribunalului Metropolitan Budapesta. Obligația de a bloca accesul aparține ISP-ului care asigură serviciul de conectivitate. Transparența procedurii este asigurată prin faptul că decizia instanței este pronunțată prin publicare, fiind astfel accesibilă publicului. Calea de atac în instanță este disponibilă împotriva unei hotărâri de blocare permanentă;

- în **IT**, Centrul Național pentru Combaterea Pornografiei Infantile pe Internet furnizează ISP-urilor o listă a site-urilor care conțin pornografie infantilă, la care ISP-urile împiedică accesul folosind instrumente de filtrare și tehnologii conexe. Site-urile la care accesul este blocat vor afișa un mesaj „pagina blocată” care indică motivele blocării; și
- în **UK (Anglia/Țara Galilor, Irlanda de Nord și Scoția)**, măsurile de blocare a accesului la aceste pagini web sunt luate prin intermediul IWF, care funcționează ca organism privat de autoreglementare care face recomandări pentru blocarea sau filtrarea conținutului. Există o procedură de recurs prin care orice persoană cu o afiliere sau un interes legitim față de conținutul în cauză poate contesta corectitudinea evaluării. În **UK (Gibraltar)**, Autoritatea de reglementare din Gibraltar poate, în cooperare cu ISP-urile, să blocheze accesul la paginile web care conțin sau difuzează pornografie infantilă utilizatorilor din Gibraltar. Aceste măsuri trebuie să fie transparente, să se limiteze la ceea ce este strict necesar, să fie proporționale și motivate.

În **BG, CY, CZ, IE, MT, PT** și **SE**, informațiile furnizate referitoare la garanțiile aplicabile măsurilor de blocare nu au fost concludente și vor necesita o examinare suplimentară.

3. CONCLUZII ȘI ETAPE URMĂTOARE

Comisia recunoaște eforturile majore depuse de statele membre pentru transpunerea articolului 25 din directivă.

Cu toate acestea, există întotdeauna loc de îmbunătățiri pentru valorificarea deplină a potențialului său, prin continuarea eforturilor în vederea punerii în aplicare corecte și complete la nivelul statelor membre. Unele provocări-cheie în viitor includ eliminarea promptă a materialelor care prezintă abuzuri sexuale asupra copiilor pe teritoriul statelor membre și asigurarea de garanții adecvate atunci când statul membru decide să ia măsuri pentru a bloca accesul utilizatorilor de Internet pe teritoriul său la paginile web care conțin materiale cu abuzuri sexuale asupra copiilor.

Prin urmare, pentru moment, Comisia nu intenționează să propună modificări ale articolului 25 din directivă sau o legislație complementară. Aceasta își va concentra eforturile pe asigurarea faptului că copiii beneficiază de valoarea adăugată integrală a articolului, prin transpunerea și punerea sa în aplicare completă de către statele membre. Acestea fiind spuse, în recenta sa Comunicare privind platformele online²³, Comisia a evidențiat necesitatea de a elabora și menține procese de implicare a multiplelor părți interesate cu scopul de a găsi soluții comune pentru depistarea și combaterea voluntară a materialelor online ilegale și s-a angajat să examineze necesitatea unor proceduri formale de notificare și de acțiune.

Comisia va continua să ofere sprijin statelor membre pentru a asigura un nivel satisfăcător de transpunere și de punere în aplicare. Acesta include monitorizarea conformității măsurilor naționale cu dispozițiile corespunzătoare din articol și facilitarea bunelor practici. Dacă este necesar, Comisia va face uz de competențele sale de asigurare a respectării legii conferite de tratate, prin proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor.

²³ Comunicarea intitulată „Platforme online și piața unică digitală – Oportunități și provocări pentru Europa” (COM/2016/288), din 25 mai 2016.